

ZARZĄDZENIE Nr 2792/2023
PREZYDENTA MIASTA ŁODZI
z dnia 27 grudnia 2023 r.

zmieniające zarządzenie w sprawie wprowadzenia „Wytycznych określających zalecane typy elementów stanowiących ochronę zieleńców oraz ciągów pieszych i rowerowych”.

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688), art. 92 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526 oraz z 2023 r. poz. 572)

zarządzam, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Nr 2403/VIII/19 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 28 października 2019 r. w sprawie wprowadzenia „Wytycznych określających zalecane typy elementów stanowiących ochronę zieleńców oraz ciągów pieszych i rowerowych”, zmienionym zarządzeniem Nr 6082/VIII/20 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 24 grudnia 2020 r., wprowadzam następujące zmiany:

1) tytuł zarządzenia otrzymuje brzmienie:

„w sprawie wprowadzenia Wytycznych określających zalecane typy elementów stanowiących ochronę zieleńców oraz ciągów pieszych i rowerowych oraz Standardów materiałowych nawierzchni ciągów pieszych i zieleńców.”;

2) § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Wprowadzam:

- 1) Wytyczne określające zalecane typy elementów stanowiących ochronę zieleńców oraz ciągów pieszych i rowerowych, stanowiące załącznik Nr 1 do zarządzenia;
- 2) Standardy materiałowe nawierzchni ciągów pieszych i zieleńców, stanowiące załącznik Nr 2 do zarządzenia.

§ 2. Wytyczne i Standardy materiałowe, o których mowa w § 1, stosuje się na terenie miasta Łodzi na wszystkich etapach przygotowania i realizacji inwestycji oraz w ramach prac utrzymaniowych.”;

3) dotychczasowy załącznik do zarządzenia oznacza się jako załącznik Nr 1 do zarządzenia i dodaje się załącznik Nr 2 do zarządzenia w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem wydania.

PREZYDENT MIASTA

Hanna ZDANOWSKA

Załącznik
do zarządzenia Nr 2792/2023
Prezydenta Miasta Łodzi

Załącznik Nr 2
do zarządzenia Nr 2403/VIII/19
Prezydenta Miasta Łodzi
z dnia 28 października 2019 r.

STANDARDY MATERIAŁOWE NAWIERZCHNI CIĄGÓW PIESZYCH I ZIELEŃCÓW

§ 1.1. Rekomenduje się, aby Strefa ulicy Piotrkowskiej, określona w załączniku graficznym do niniejszych Standardów materiałowych, pozostała obszarem o najwyższej jakości materiałowej, natomiast dalsza część miasta Łodzi w zależności od odległości względem Strefy powinna zakładać skromniejsze rozwiązania materiałowe wg poniższej tabelki.

L.p.	Elementy nawierzchni ulicy	Strefa ulicy Piotrkowskiej odcinek Pl. Wolności / al. Piłsudskiego - Mickiewicza	Rdzeń Strefy Wielkowiejskiej	Pozostałe ulice Strefy Wielkowiejskiej	Nowe ulice we wnętrzach kwartałów
1.	Pas przy elewacji – kostka (trójpodział)	Kamień, drobna kostka cięta i ciętołupana szer. Ok. 10 cm, analogicznie do realizacji ul. Piotrkowskiej	Kostka odzyskana z części jezdnych ulic lub kostka betonowa z wierzchnią warstwą z kruszywa (7-10 cm)	Kostka betonowa z wierzchnią warstwą z kruszywa (7-10 cm)	Kostka odzyskana z części jezdnych ulic lub kostka betonowa z wierzchnią warstwą z kruszywa (7-10 cm)
2.	Część piesza – płyty (trójpodział)	Kamienne, 25x25 cm i większe	Płytkę betonową jasnoszara wym. 25x25 x8 cm lub grafitową 30x30x8 cm	Płytkę betonową jasnoszara wym. 25x25 x8 cm lub grafitową 30x30x8 cm	Płytkę betonową jasnoszara wym. 25x25 x8 cm lub grafitową 30x30x8 cm lub inne szeroko stosowane betonowe materiały brukarskie
3.	Pas techniczny przykrawężnikowy – kostka (trójpodział)	Kamień, drobna kostka cięta i ciętołupana szer. ok. 10 cm, analogicznie do realizacji ul. Piotrkowskiej	Kostka odzyskana z części jezdnych ulic lub kostka betonowa z wierzchnią warstwą z kruszywa (7-10 cm)	Kostka betonowa z wierzchnią warstwą z kruszywa (7-10 cm)	Wg wymogów Łódzkiego Standardu Dostępności
4.	Krawężniki	Kamienne	Kamienne + betonowe	Betonowe / kamienne	Betonowe
5.	Wyjazdy- kostka	Kamień, kostka 14x28 cm, analogicznie do realizacji ul. Piotrkowskiej	Kostka odzyskana z części jezdnych ulic lub kostka betonowa z wierzchnią warstwą z kruszywa o szerokości min. 8 cm	Kostka betonowa z wierzchnią warstwą z kruszywa (7-10 cm)	Płytkę betonową jasnoszara wym. 25x25 x8 cm lub grafitową 30x30x8 cm lub kostkę betonową z wierzchnią warstwą z kruszywa wym. 7-10 cm

2. Podtrzymuje się zasadę stosowania krawężników i obrzeży granitowych na obszarze Rdzenia Strefy Wielkomiejskiej jako rozwiązania trwałego.

3. Dopuszcza się stosowanie kostki granitowej w Strefie Wielkomiejskiej dla terenów szczególnych, jak np. obiekty zabytkowe, muzea itp. po wcześniejszym uzgodnieniu projektu z inwestorem oraz Biurem Architekta Miasta w Departamencie Planowania i Rozwoju Gospodarczego Urzędu Miasta Łodzi lub w wyniku dostosowania zagospodarowania do decyzji właściwego Konserwatora Zabytków.

4. Rekomenduje się stosowanie w Strefie Wielkomiejskiej na terenach ogólnodostępnych, takich jak przebiecia wewnątrz kwartałowe, pasaże miejskie i niewielkie place, zastosowanie płyt cementowych z wyciśniętym wzorem z płyt żeliwnych (Rysunek nr 1), stosowanych w łódzkich fabrykach w okresie rozkwitu miasta Łodzi. Zabieg ten przyczyni się do promowania miasta Łodzi jako miejsca współgrającego z przeszłością, a tym samym tworząc rozpoznawalny identyfikator stanowiący o randze wybranych miejsc.



Rysunek nr 1

5. Wszelkie materiały granitowe cięte powinny posiadać powierzchnię, widoczną warstwę płomieniowaną.

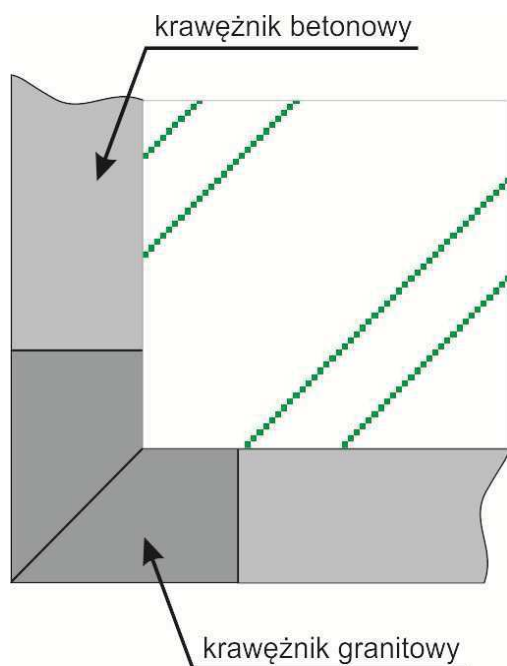
6. Minimalna grubość materiałów brukarskich i kamieniarskich przeznaczonych do wbudowania w nawierzchnie powinna wynosić 8 cm.

7. W Strefie Wielkomiejskiej należy dążyć do kontynuacji założeń materiałowych rozpoczętych inwestycji drogowych na danym odcinku, w nawiązaniu do przyjętych założeń funkcjonalno-materiałowych. Zmiana nawierzchni może następować od kolejnego skrzyżowania.

§ 2. 1. Poza Rdzeniem Strefy Wielkomiejskiej należy stosować przede wszystkim materiały betonowe, tworzone przy użyciu nowoczesnych rozwiązań produkcyjnych zapewniających wysoką jakość i trwałość.

2. W obszarach, gdzie stosuje się krawężniki betonowe rekomenduje się stosowanie połączeń materiałowych polegających na kompilacji krawężnika granitowego z krawężnikiem betonowym na styku ich ostrych wysuniętych krawędzi, przy zjazdach

lub rondach, narażonych na częste najeżdżanie (Rysunek nr 2). Z uwagi na pionierski charakter rozwiązania zaleca się wykonanie inwestycji pilotażowej przed jego wprowadzeniem.



Rysunek nr 2

§ 3.1. Standardowo przyjmowanym materiałem wykończenia nawierzchni pasa przyelewacyjnego jest kostka betonowa, małowymiarowa. Szerokość należy określić proporcjonalnie do wysuniętych elementów architektonicznych budynku zawsze jeżeli wielkość poszerzeń elewacji jest mniejsza od wymiaru użytej płyty chodnikowej [jeżeli jest większa należy zastosować kolejny pas płyt (Rysunek nr 6)]. Materiałem wykończenia nawierzchni strefy pieszej są szare płyty betonowe (nie mniej niż 25x25cm).

2. Dopuszcza się zastosowanie materiału innego niż wymieniony pod warunkiem uzyskania pozytywnej opinii inwestora i Biura Architekta Miasta w Departamencie Planowania i Rozwoju Gospodarczego Urzędu Miasta Łodzi lub w wyniku dostosowania zagospodarowania do decyzji właściwego Konserwatora Zabytków.

3. Wzory materiałowe chodników określają ilustracje stanowiące załącznik graficzny do Standardów materiałowych.

4. Dopuszcza się stosowanie poszerzeń pasa technicznego w celu ujęcia w jego obrębie urządzeń infrastruktury technicznej drogi.

§ 4. W przypadku zieleńców na obszarze Strefy Wielkomiejskiej rekomenduje się stosowanie rozwiązań umożliwiających i/lub usprawniających retencję wód opadowych m.in. poprzez stosowanie od strony chodnika krawężników obniżonych, perforowanych, przerywanych lub innych rozwiązań umożliwiających dostęp wody do rabaty. Kluczowe jest także takie projektowanie spadków nawierzchni, które skierują wodę opadową w pierwszej kolejności do rabaty. W związku z tym należy projektować rabaty niżej, niż poziom chodnika (Rysunki nr 3 i 4).

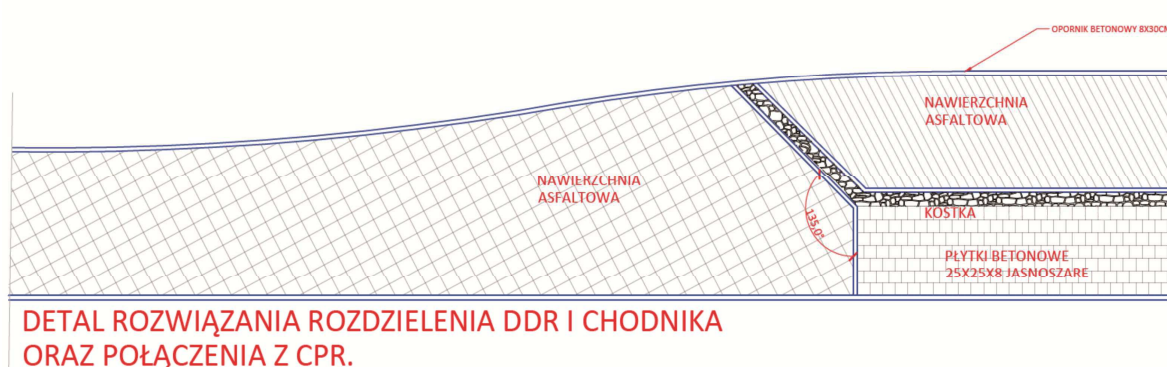


Rysunek nr 3 (Krawężnik wyniesiony trójstronnie)



Rysunek nr 4 (Przelew w krawężnikach)

§ 5. Celem zachowania spójności realizacji inwestycji rekomenduje się rozwiązanie dla połączenia ciągów typu chodnik + droga dla rowerów (DDR) z ciągiem pieszo-rowerowym (CPR):

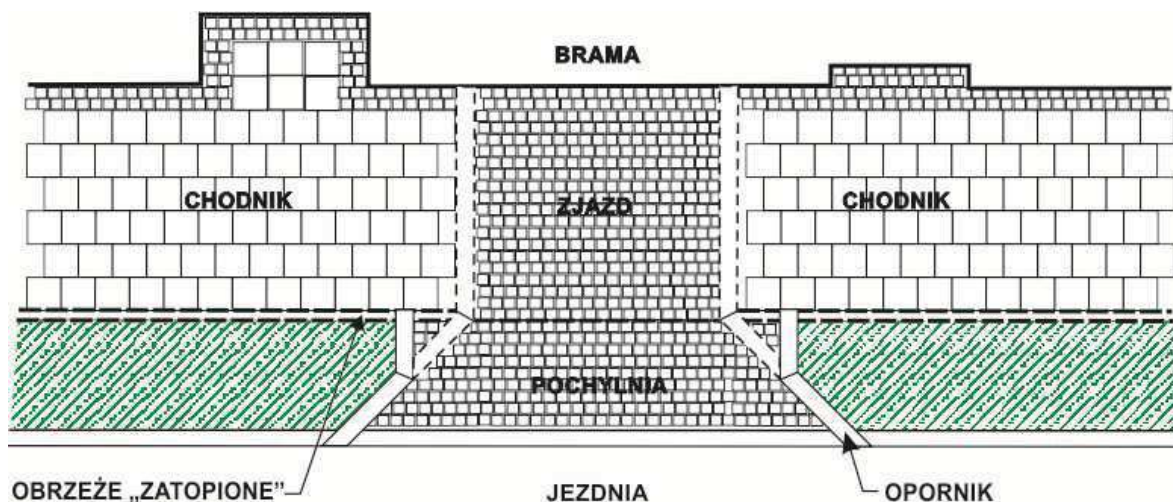


Rysunek nr 5

§ 6. 1. Zjazdy do posesji zaleca się wykonać w obrzeżu z oporników ciężkich, aby zwiększyć trwałość nawierzchni w tych miejscach, które są obciążone ruchem samochodów.

2. Poza Strefą Wielkomiejską zaleca się stosowanie betonowej kostki wieloformatowej prostokątnej, betonowej trapezowej bądź łukowo-trapezowej, jako nawierzchni zjazdów.

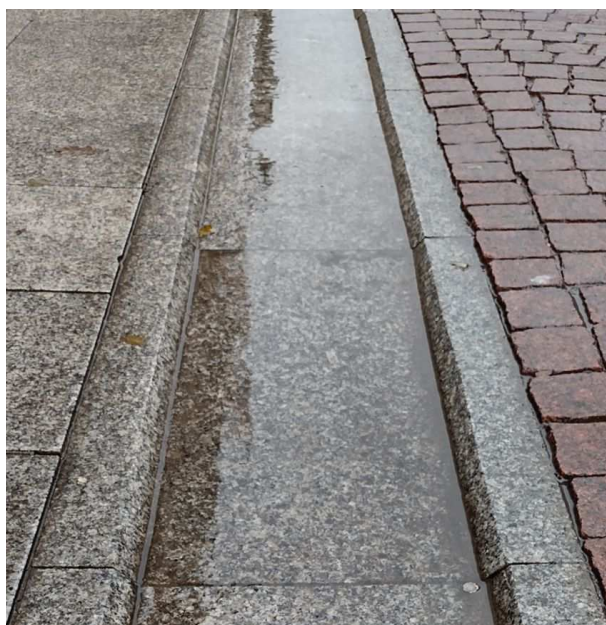
3. W celu zabezpieczenia roślin i podłoża w rabatach zaleca się wykonanie mocno wyniesionych krawężników pomiędzy jezdnią i zieleńcami (wys. 12-16 cm) oraz oporników ułożonych prostopadłe do osi jezdni, których górna płaszczyzna powinna być ułożona poziomo na wysokości krawężników jezdni. Wysokość wyniesienia prostopadłego opornika wynikać będzie z nachylenia płaszczyzny chodnika w kierunku jezdni tak, aby wyniesienie zmniejszało się wraz z oddaleniem od jezdni. Od strony chodnika należy utrzymać obrzeże „zatopione” nad wersją ścierną (Rysunek nr 6).



Rysunek nr 6 (przykład kształtowania obrzeży w rejonie zjazdu – z dodatkowym skosem dla poszerzenia zjazdu)

4. Technologia brukowania nawierzchni, zwłaszcza przy użyciu elementów drobnowymiarowych, powinna w szczególności zapewniać wieloletnią trwałość, bez konieczności konserwacji. Sposób układania i spoinowania bruku musi zapobiegać wypadaniu pojedynczych elementów w trakcie eksploatacji, przewidując również użytkowanie niezgodne z przeznaczeniem, np. wjazd samochodów na chodnik.

§ 7. Zaleca się stosowanie wąskich cieków przykrawężnikowych ulicznych jako rozwiązania ułatwiającego zachowanie czystości ulicy i prawidłowy spływ wód opadowych (Rysunek nr 7).



Rysunek nr 7

§ 8. W miejscach placów i skwerów należy zastosować indywidualne rozwiązania zagospodarowania z użyciem tych samych materiałów, co na odcinkach liniowych

lub materiałów o zbliżonej estetyce (wzory konstrukcji chodników określają ilustracje stanowiące załącznik graficzny do Standardów materiałowych).

§ 9. 1. Należy każdorazowo tak projektować układ funkcjonalno-przestrzenny, aby zieleń w przestrzeni miejskiej, obok funkcji estetycznej, miała możliwość świadczenia szeregu usług ekosystemowych, w tym retencji, regulacji temperatury i wilgotności powietrza, czy też oczyszczania powietrza. W związku z tym wszelkie przestrzenie publiczne należy projektować w taki sposób, aby maksymalizować udział powierzchni biologicznie czynnych w stosunku do powierzchni utwardzonych, z wykorzystaniem takich rozwiązań, jak: rabaty, nasadzenia szpalerowe i alejowe, zieleńce, pnącza na elementach pionowych, zielone torowiska, niecki chłonne, nawierzchnie przepuszczalne itd.

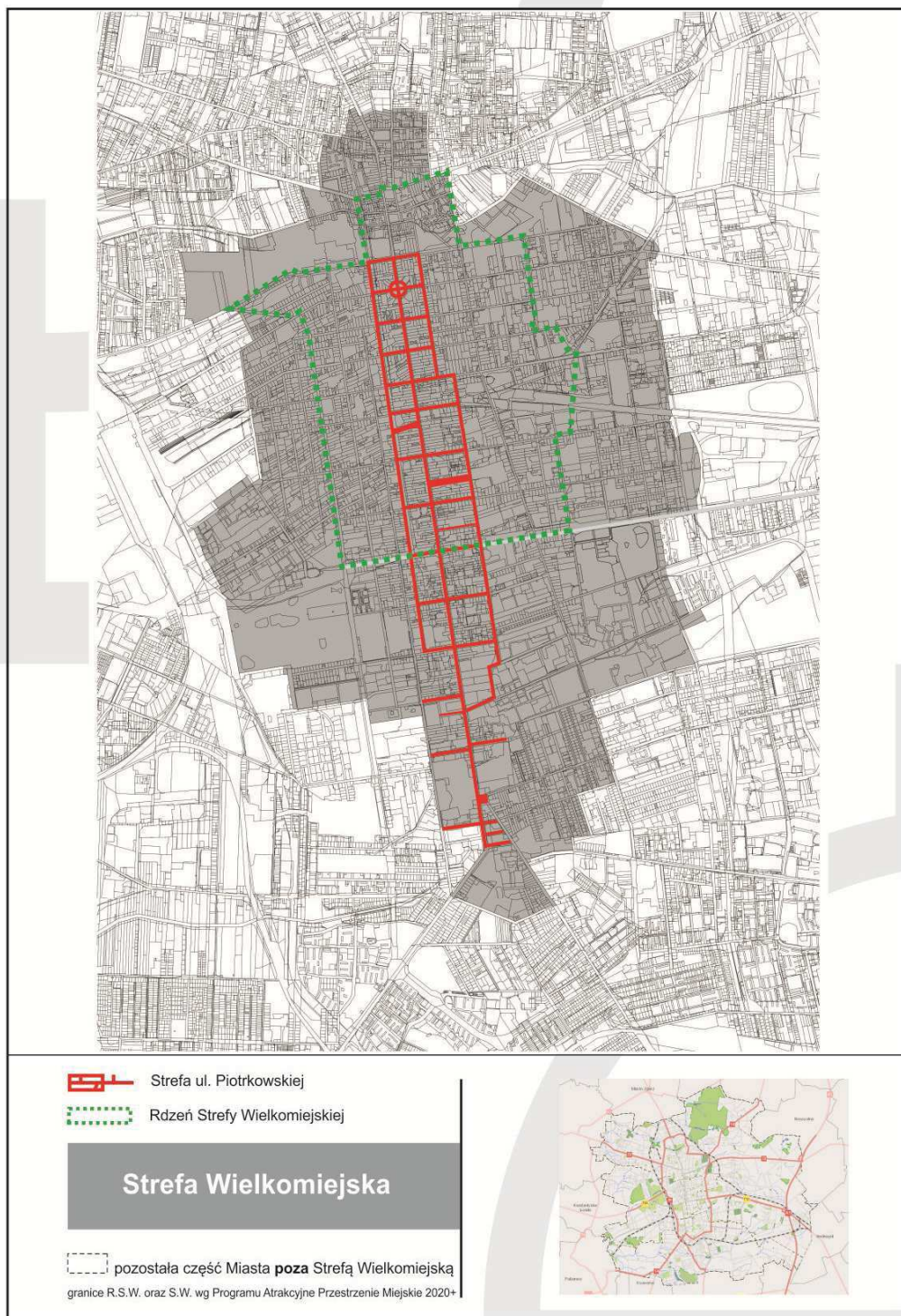
2. Przy projektowaniu zieleni w przestrzeniach publicznych zaleca się wprowadzanie możliwie największej ilości drzew w towarzystwie kompozycji bylin i krzewów wspierających ich rozwój i wzrost. W przypadku zbliżenia się nasadzeń drzew do sieci uzbrojenia podziemnego należy stosować rozwiązania umożliwiające zwiększenie ilości nasadzanych drzew i zmniejszanie odległości od osi przewodów podziemnych np. poprzez stosowanie ekranów przeciwkorzeniowych dla przewodów/rurociągów lub innych systemów ograniczających ingerencję korzeni w przestrzenie między przewodami.

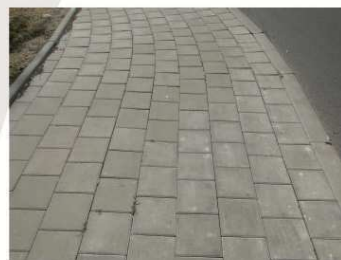
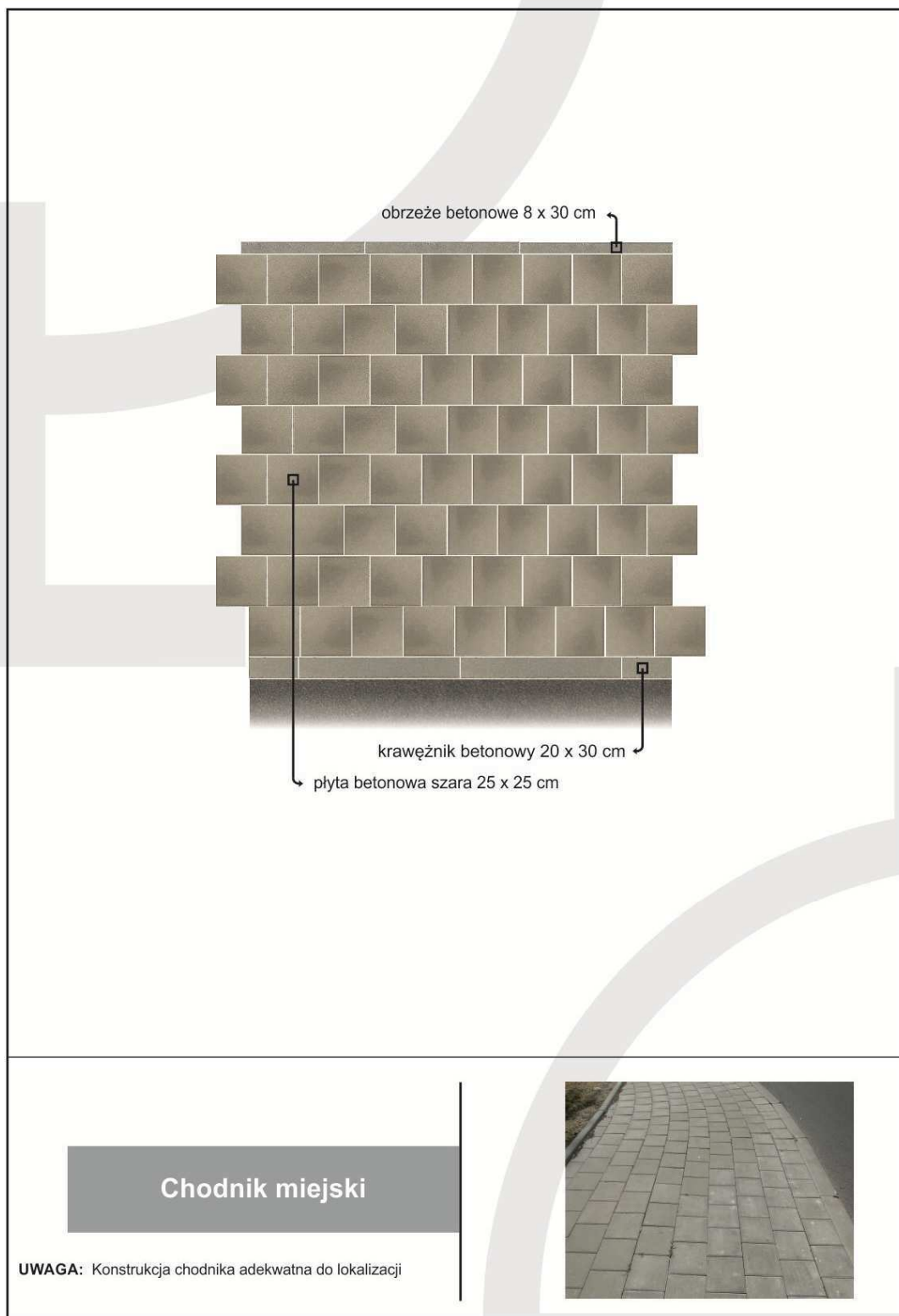
3. W miejscach kolizji ciągów komunikacyjnych z drzewami, a w szczególności ich systemami korzeniowymi, zaleca się stosowanie rozwiązań ograniczających ryzyko uszkodzenia korzeni i umożliwiających ich ochronę, takich jak np. chodniki wyniesione, podwieszane, mocowane na fundamentach punktowych, z opornikami i krawężnikami mostowymi lub kotwionymi punktowo itp.

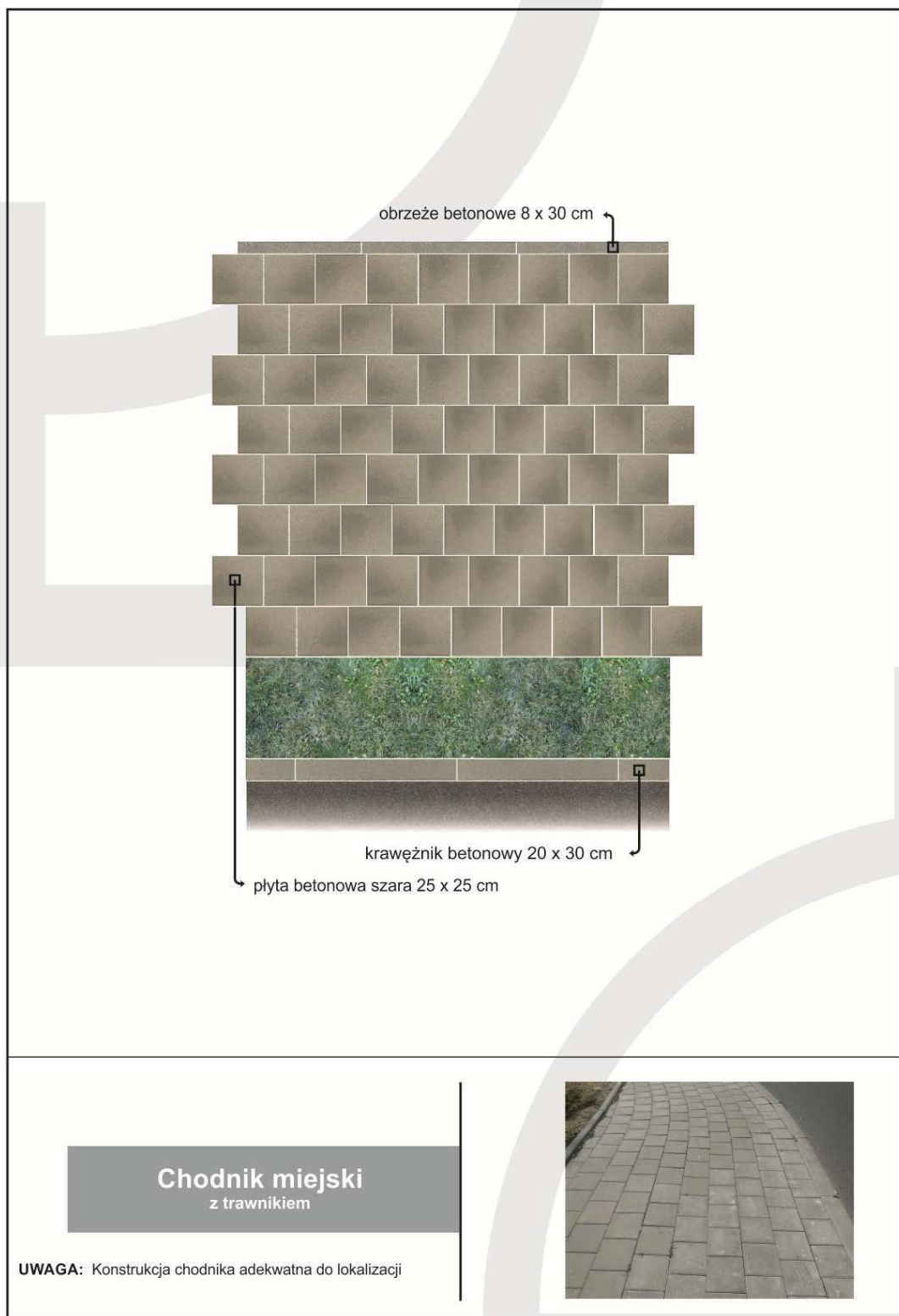
4. Dla ogólnego odbioru ulicy oraz wygody jej użytkowania przez pieszych należy w miarę możliwości technicznych lokalizować zieleńce pomiędzy jezdnią, a chodnikiem.

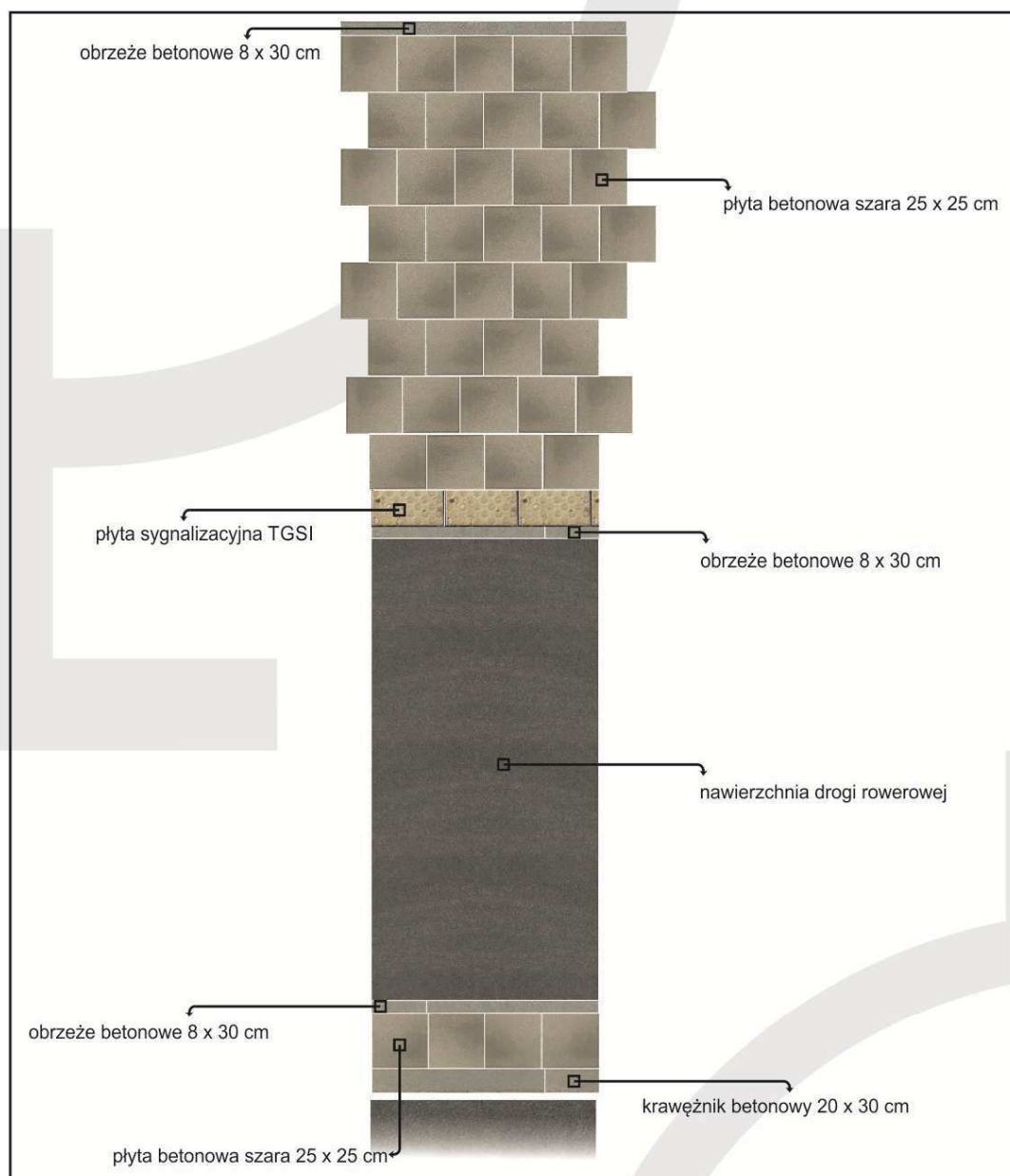
5. W przypadku prowadzenia inwestycji przy istniejącej zieleni oraz projektowaniu nowej zieleni w przestrzeni publicznej należy stosować szczegółowe rozwiązania opisane w Standardach kształtowania zieleni w Łodzi.

Załącznik
do Standardów materiałowych
nawierzchni ciągów pieszych
i zieleńców





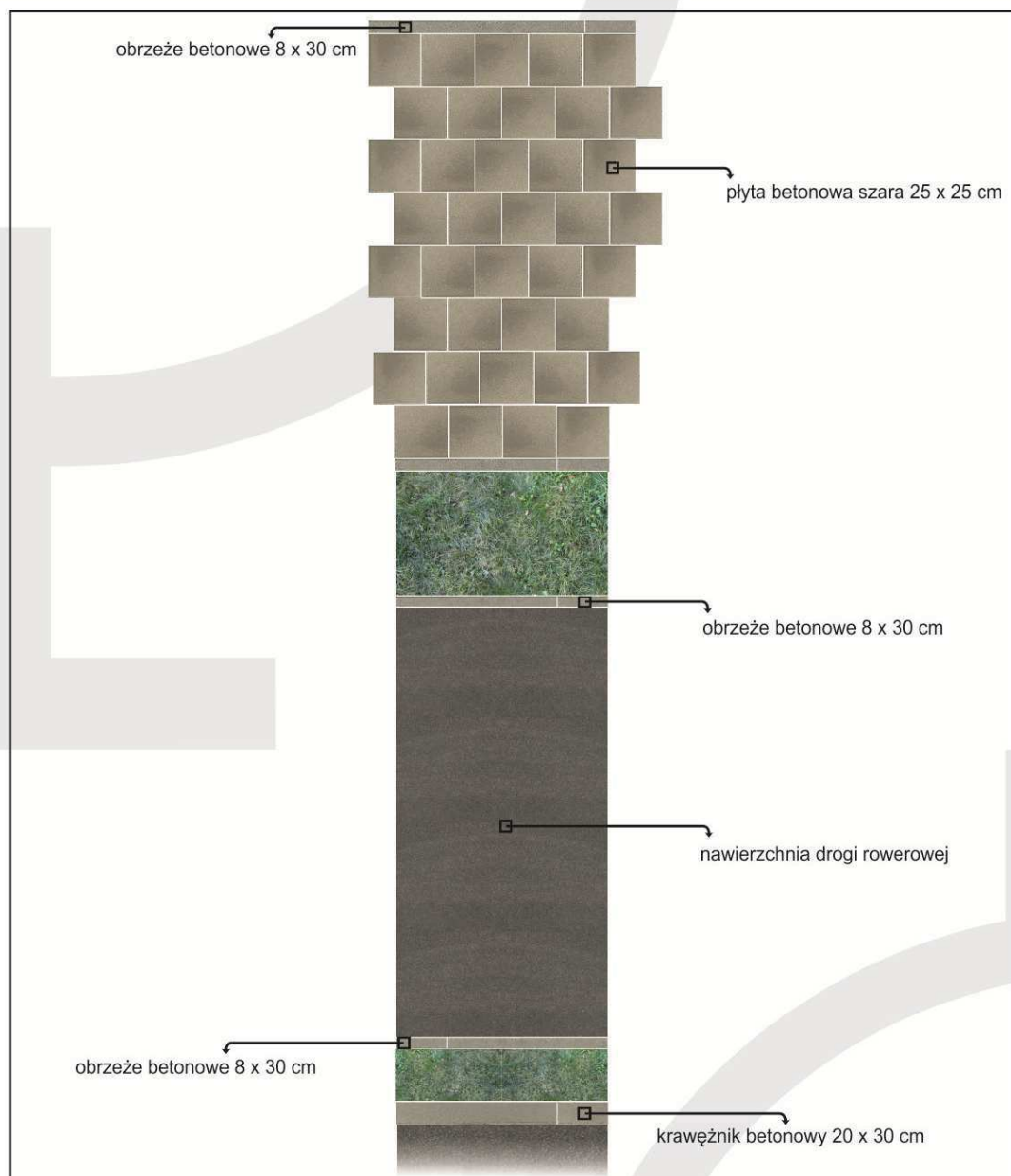




Chodnik ze ścieżką rowerową

UWAGA: Konstrukcja chodnika adekwatna do lokalizacji

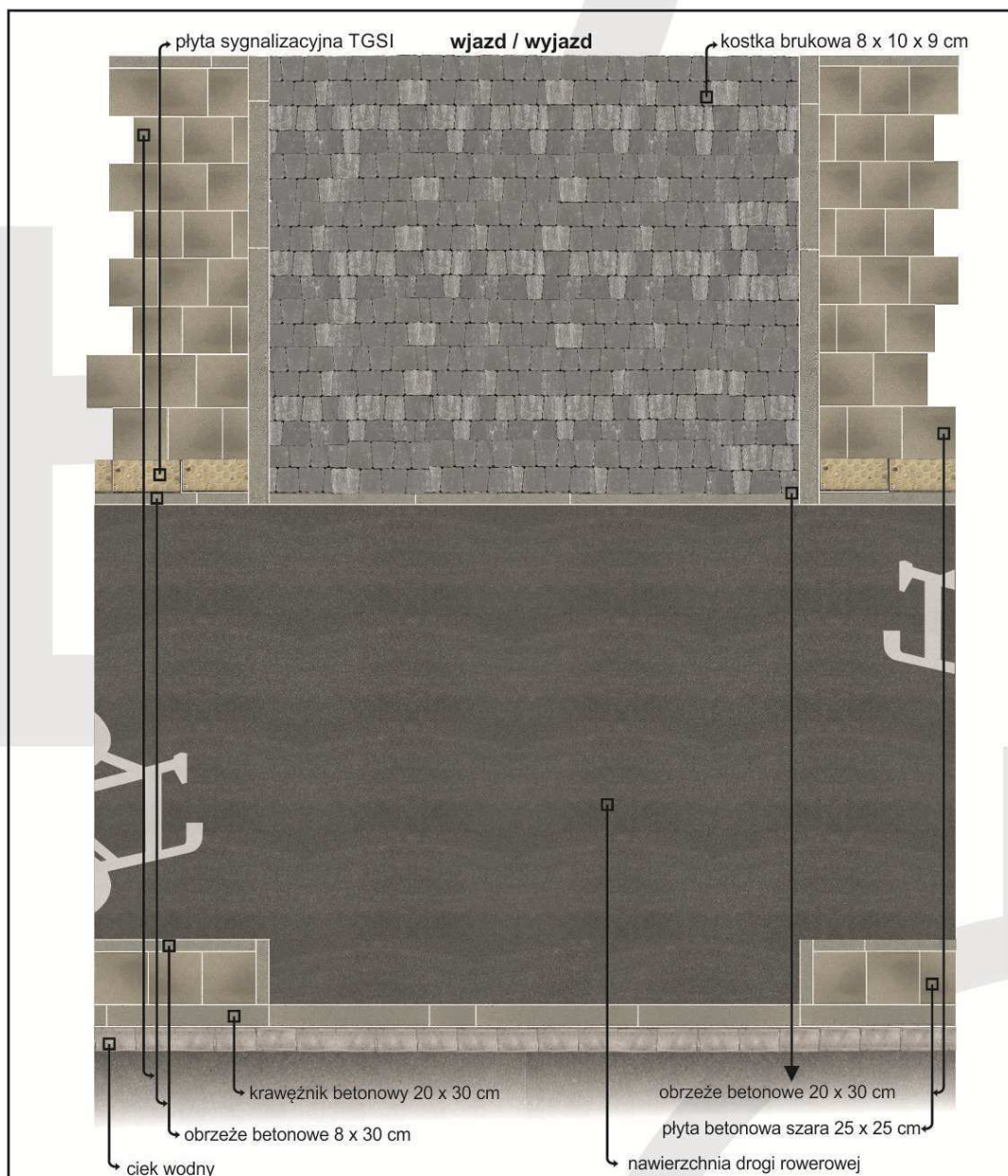




Chodnik ze ścieżką rowerową z trawnikiem

UWAGA: Konstrukcja chodnika adekwatna do lokalizacji



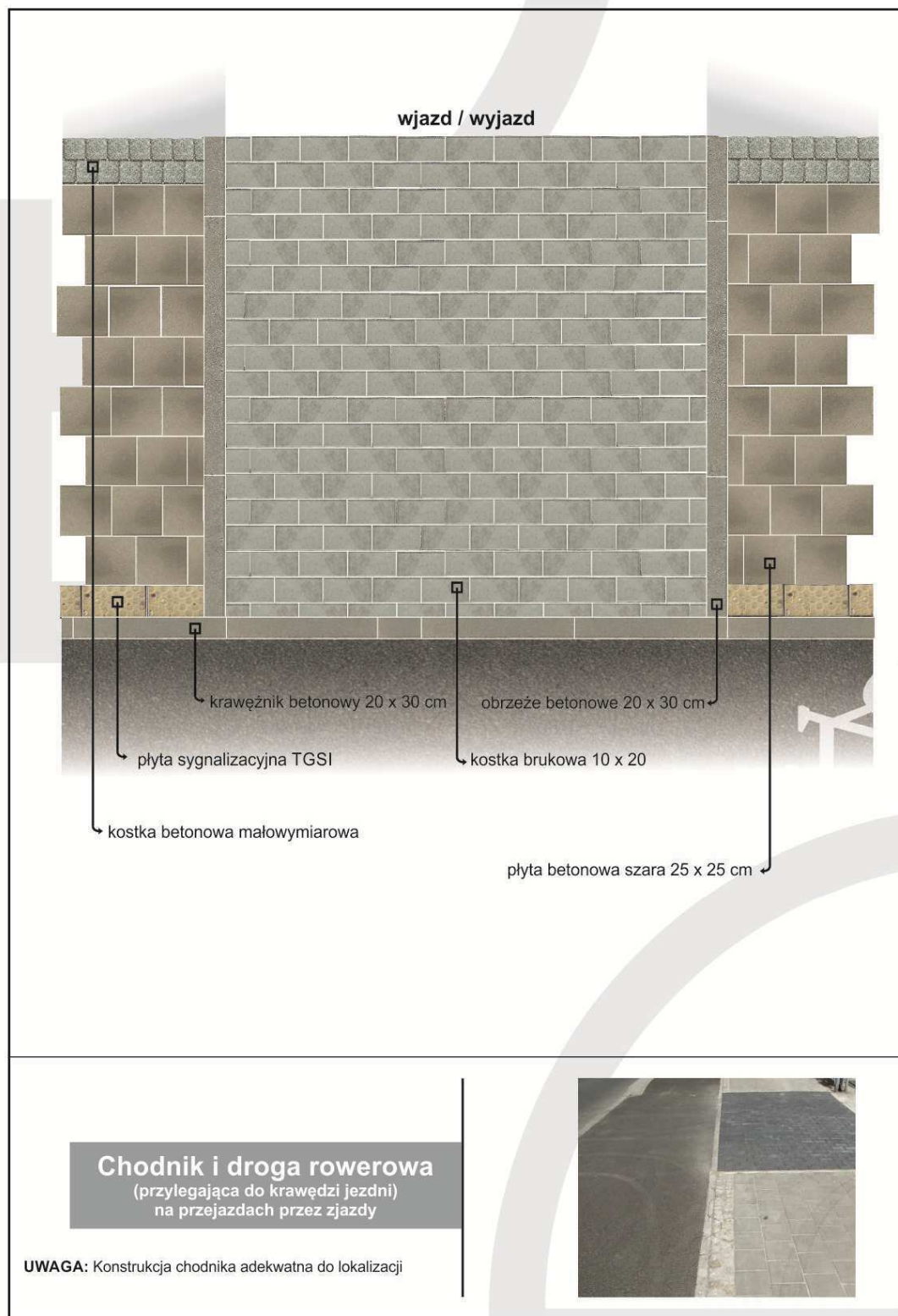


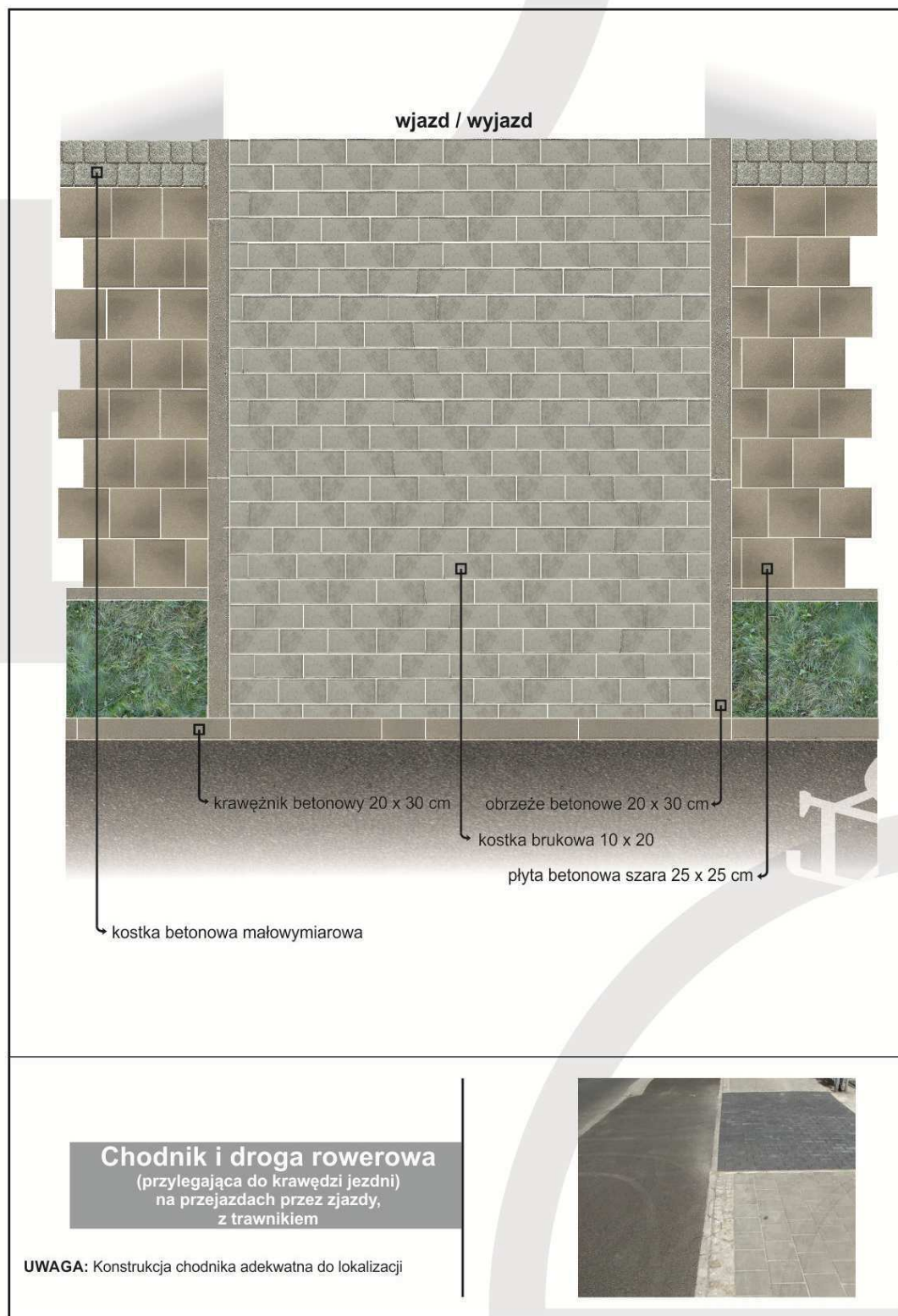
Chodnik i droga rowerowa (przylegająca do krawędzi jezdni) na przejazdach przez zjazdy

UWAGA: Konstrukcja chodnika adekwatna do lokalizacji







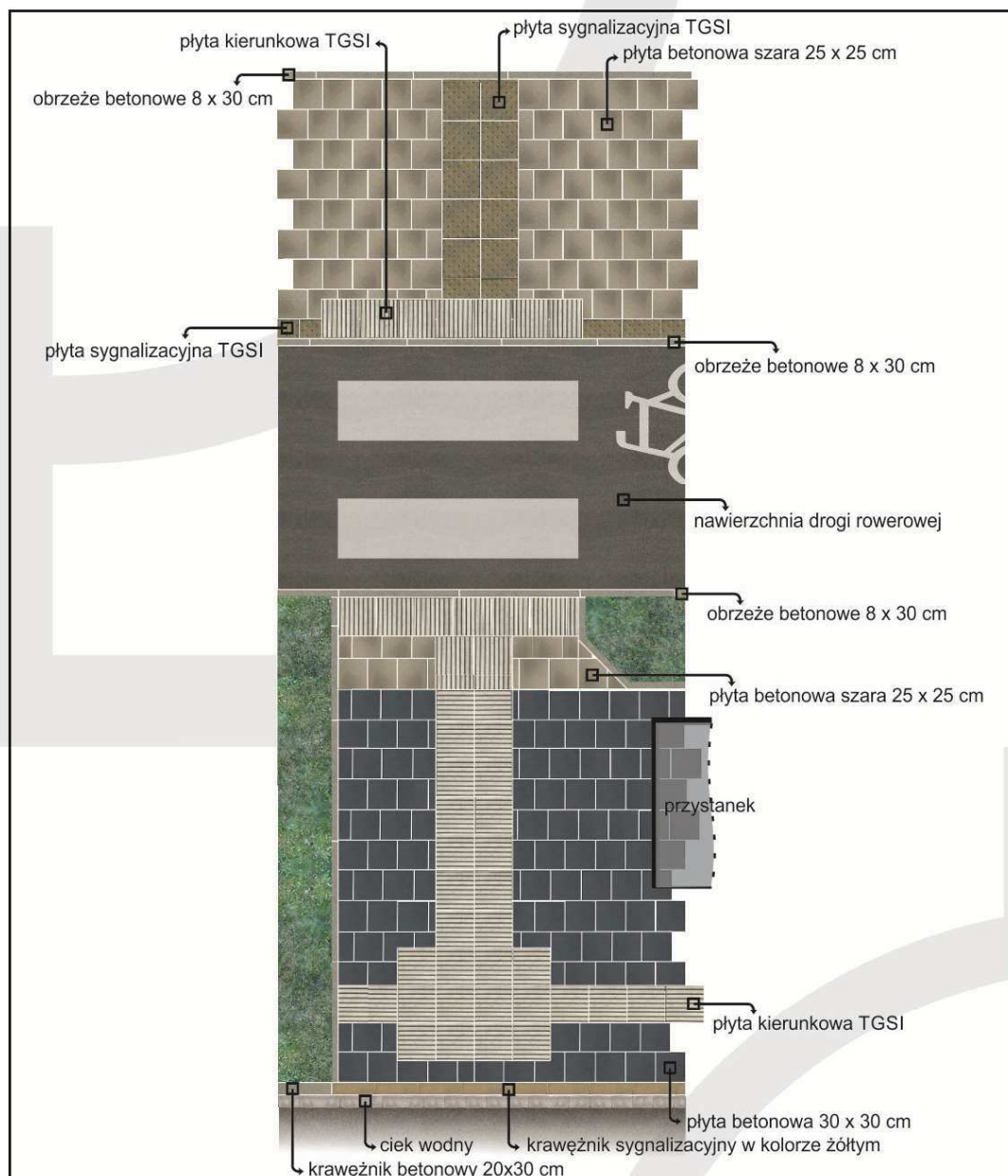




Chodnik z przystankiem MPK

UWAGA: 1. Konstrukcja chodnika adekwatna do lokalizacji
2. Płyta betonowa 30 x 30 cm - grafitowa lub czarna

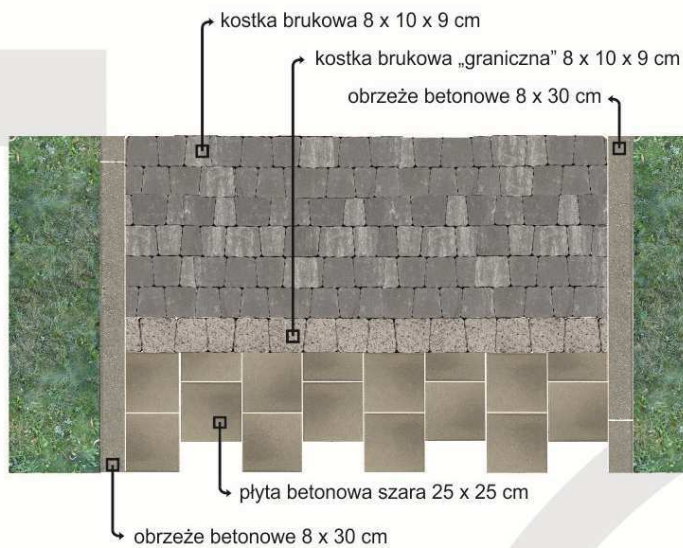
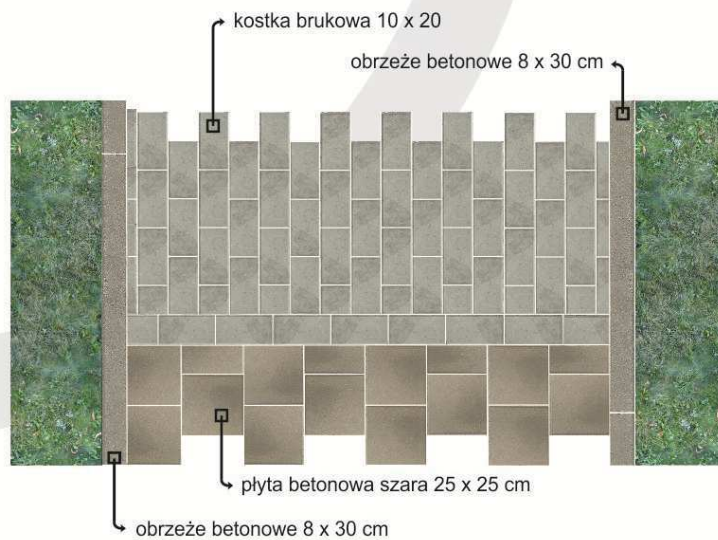




Chodnik z przystankiem MPK z przejściem przez drogę rowerową

UWAGA: 1. Konstrukcja chodnika adekwatna do lokalizacji
2. Płyta betonowa 30 x 30 cm - grafitowa lub czarna





Chodnik z kostki betonowej

obsługujący jeden obiekt budowlany,
w połączeniu z innym rodzajem nawierzchni

UWAGA: 1. Konstrukcja chodnika adekwatna do lokalizacji
2. Kostka brukowa w innym odcieniu w stosunku
do „granicznej” kostki przylegającej do płyt betonowych

